

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0367/2012

7.11.2012

SPRÁVA

Financovanie obchodu a investovania malých a stredných podnikov EÚ: ľahšia dostupnosť úverov na podporu internacionalizácie (2012/2114(INI))

Výbor pre medzinárodný obchod

Spravodajca: Jan Zahradil

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	12
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	16

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Financovanie obchodu a investovania malých a stredných podnikov EÚ: Páhšia dostupnosť úverov na podporu internacionalizácie (2012/2114(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Globálna Európa: svetová konkurencia – príspevok k Stratégii rastu a zamestnanosti EÚ (COM(2006)0567),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Na ceste ku komplexnej európskej medzinárodnej investičnej politike (COM(2010)0343),
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Obchod, rast a svetové záležitosti – obchodná politika ako hlavná súčasť stratégie Európa 2020 (COM(2010)0612),
- so zreteľom na Dohodu o technických prekážkach obchodu (dohoda o TPO), ktorá bola prijatá v roku 1994 ako súčasť uruguajského kola rokovaní multilaterálnych obchodných rokovaní na základe GATT¹,
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 3286/94 z 22. decembra 1994 stanovujúce postupy spoločenstva v oblasti spoločnej obchodnej politiky s cieľom zaistenia uplatňovania práv spoločenstva podľa pravidiel medzinárodného obchodu, najmä tých, ktoré boli vytvorené pod záštitou Svetovej obchodnej organizácie² (nariadenie o obchodných prekážkach, NOP),
- so zreteľom na správu Konferencie OSN pre obchod a rozvoj (UNCTAD) z roku 2011 o svetových investíciách,
- so zreteľom na správy OECD, WTO a UNCTAD o obchodných a investičných opatreniach skupiny G20 (od polovice októbra 2010 do apríla 2011),
- so zreteľom na politický rámec OECD pre investície,
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 13. septembra 2011 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov³,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, najmä na uznesenie z 13. októbra 2005

---

¹ http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt.pdf

² Ú. v. ES L 349, 31.12.1994, s. 71.

³ Prijaté texty, P7_TA(2011)0363.

o perspektíve obchodných vzťahov medzi EÚ a Čínou¹, uznesenie z 1. júna 2006 o transatlantických hospodárskych vzťahoch medzi EÚ a USA², uznesenie z 28. septembra 2006 o hospodárskych a obchodných vzťahoch Európskej únie s Indiou³, uznesenie z 12. októbra 2006 o hospodárskych a obchodných vzťahoch medzi Európskou úniou a združením Mercosur s ohľadom na uzavretie medziregionálnej dohody o pridružení⁴, uznesenie z 22. mája 2007 o globálnej Európe – vonkajšie aspekty konkurencieschopnosti⁵, uznesenie z 19. júna 2007 o hospodárskych a obchodných vzťahoch medzi EÚ a Ruskom⁶, uznesenie z 19. februára 2008 o stratégii EÚ na zabezpečenie prístupu európskych spoločností na vonkajší trh⁷, uznesenie z 24. apríla 2008 o reforme Svetovej obchodnej organizácie⁸, uznesenie z 5. februára 2009 o obchodných a hospodárskych vzťahoch s Čínou⁹, uznesenie z 26. marca 2009 o dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Indiou¹⁰, uznesenie z 21. októbra 2010 o obchodných vzťahoch Európskej únie s Latinskou Amerikou¹¹, uznesenie zo 17. februára 2011 o Dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Kórejskou republikou¹², uznesenie zo 6. apríla 2011 o európskej medzinárodnej investičnej politike¹³, legislatívne uznesenie z 10. mája 2011 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú prechodné opatrenia týkajúce sa bilaterálnych investičných dohôd medzi členskými štátmi a tretími krajinami¹⁴, uznesenie z 11. mája 2011 o súčasnom stave rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Indiou^{fn}, uznesenie z 11. mája 2011 o obchodných vzťahoch medzi EÚ a Japonskom¹⁵, uznesenie z 8. júna 2011 o obchodných vzťahoch medzi EÚ a Kanadou¹⁶ a uznesenie z 29. júna 2011 o novej obchodnej politike pre Európu v rámci stratégie Európa 2020¹⁷,

- so zreteľom na správu Komisie Európskej rade s názvom Správa o obchodných a investičných bariérach (2011) – zapájanie našich strategických hospodárskych partnerov do vytvárania lepšieho prístupu na trh: prioritné opatrenia v oblasti odstraňovania obchodných bariér (COM(2011)0114),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. decembra 2011 o obchodných a investičných prekážkach¹⁸,

---

¹ Ú. v. EÚ C 233 E, 28.9.06, s. 103.

² Ú. v. EÚ C 298 E, 8.12.06, s. 235.

³ Ú. v. EÚ C 306 E, 15.12.06, s. 400.

⁴ Ú. v. EÚ C 308 E, 16.12.06, s. 182.

⁵ Ú. v. EÚ C 102 E, 24.4.08, s. 128.

⁶ Ú. v. EÚ C 146 E, 12.6.08, s. 95.

⁷ Ú. v. EÚ C 184 E, 6.8.09, s. 16.

⁸ Ú. v. EÚ C 259 E, 29.10.09, s. 77.

⁹ Ú. v. EÚ C 67 E, 18.3.10, s. 132.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 117 E, 6.5.10, s. 116.

¹¹ Ú. v. EÚ C 12 E, 15.1.2011, s. 256.

¹² Prijaté texty, P7_TA(2011)0063.

¹³ Prijaté texty, P7_TA(2011)0141.

¹⁴ Prijaté texty, P7_TA(2011)0206.

¹⁵ Prijaté texty, P7_TA(2011)0225.

¹⁶ Prijaté texty, P7_TA(2011)0257.

¹⁷ Prijaté texty, P7_TA(2011)0255.

¹⁸ Prijaté texty, P7_TA(2011)0565.

- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Malý podnik, veľký svet – nové partnerstvo na pomoc MSP pri využívaní globálnych príležitostí (COM(2011)0702),
  - so zreteľom na oznámenie Komisie o akčnom pláne na zlepšenie prístupu MSP k financovaniu (COM(2011)0870),
  - so zreteľom na správu Komisie Európskej rade s názvom Správa o obchodných a investičných prekážkach v roku 2012 (COM(2012)0070 final),
  - so zreteľom na správu IFC a Svetovej banky s názvom Podnikanie 2012: Podnikanie v transparentnejšom svete (ďalej len index Podnikanie 2012),
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 3. júla 2012 o atraktivite investovania v Európe¹,
  - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod (A7-0367/2012),
- A. keďže od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy sa v súlade s článkom 207 ZFEÚ priame zahraničné investície (PZI) zahrnuli do spoločnej obchodnej politiky (SOP) a patria do výlučnej právomoci EÚ; keďže členské štáty môžu rokovať o dvojstranných investičných dohodách a uzavierať ich len vtedy, ak ich na to splnomocní Únia; keďže pre všetky obchodné a investičné dohody, o ktorých Komisia rokovala v mene Únie, je potrebný súhlas Parlamentu;
  - B. keďže podľa správy UNCTAD za rok 2011 zostáva EÚ kľúčovou lokalitou na prilákanie PZI; keďže údaje Eurostatu na druhej strane ukazujú, že odliv celkových PZI v rámci EÚ-27 klesol o 30 % v roku 2008, o ďalších 28 % v roku 2009 a potom o ďalších 62 % v roku 2010;
  - C. keďže podľa indexu Podnikanie 2012 predstavujú členské štáty iba 40 % (a členovia eurozóny len 26 %) z 35 krajín, ktoré sa umiestnili na popredných miestach z hľadiska podnikania na celosvetovej úrovni;
  - D. keďže Komisia odhaduje, že malé a stredné podniky (MSP) tvoria 99 % všetkých podnikov v EÚ a keďže 92 % týchto MSP sú mikropodniky zamestnávajúce 1 až 9 zamestnancov, 6,7 % sú malé firmy zamestnávajúce 10 až 49 zamestnancov a 1,1 % sú stredné firmy zamestnávajúce 50 až 249 zamestnancov; keďže MSP predstavujú 23 miliónov podnikov, ktoré tvoria chrbtovú kosť hospodárstva Únie a ktoré vytvárajú dve tretiny pracovných miest v súkromnom sektore;
  - E. keďže mikro, malé a stredné podniky (MMSP) majú rôznorodú povahu a rozličné potreby pramieniace z osobitej povahy priemyselného odvetvia alebo odvetvia služieb, v ktorom sú činné, členského štátu alebo dokonca regiónu, v ktorom fungujú, z ich veľkosti,

---

¹ Prijaté texty, P7_TA(2012)0275.

obchodného modelu, podnikateľskej kultúry a podnikateľského prostredia, či už medzinárodne alebo na jednotnom trhu; keďže čelia rôznym výzvam súvisiacim s príslušnými obchodnými cyklami;

- F. keďže nedostatok financií, spolu so slabším podnikateľským duchom oproti iným industrializovaným hospodárstvám, zostáva jednou z hlavných výziev konkurencieschopnosti podnikov EÚ a podnikania a trvalá regulačná rozdrobenosť či byrokracia aj naďalej obmedzujú schopnosť MSP, najmä malých podnikov a mikropodnikov, prispôbiť sa hospodárstvu, ktoré efektívne využíva energiu a zdroje, a expandovať na trhy za hranicami svojej domovskej krajiny v rámci jednotného trhu, ako aj v celosvetovom meradle;
- G. keďže 44 % MSP uviedlo ako zásadnú prekážku internacionalizácie nedostatok vhodných informácií;
- H. keďže zdržanlivosť európskych MSP, pokiaľ ide o rozvoj ich činností na medzinárodnej úrovni, je spôsobená najmä nedostatočnou analýzou alebo nedostatočnou predbežnou analýzou možností vývozu týchto MSP;
- I. keďže značný počet európskych MSP sa zapája do medzinárodných vývozných činností (25 % z celkového počtu) a keďže iba 13 % európskych MSP vykonáva činnosti na trhoch mimo EÚ a len 4 % medzinárodne neaktívnych MSP má konkrétne plány na začatie medzinárodných činností v blízkej budúcnosti; keďže určité MSP nie sú schopné internacionalizácie v dôsledku svojich obchodných profilov a veľkosti;
- J. keďže len 10 % mikropodnikov využíva programy verejnej podpory 300+, ktoré sú už dostupné, a keďže veľký počet programov podpory sťažuje MSP identifikovanie a využívanie pomoci, ktorú majú aktuálne k dispozícii;
- K. keďže európske MSP sú osobitne postihnuté celosvetovou hospodárskou a finančnou krízou a keďže by sa mala podporiť aj ich internacionalizácia za hranice jednotného trhu;
- L. keďže za posledné dva roky takmer tretina MSP, ktoré požiadali o bankový úver, systematicky nezískali žiaden úver alebo získali menšiu sumu, než o akú požiadali; a keďže najvyššia miera zamietnutia bola medzi mikropodnikmi;
- M. keďže rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) umožnil finančným inštitúciám poskytnúť viac ako 315 000 MSP nové finančné prostriedky vo výške 30 miliárd EUR v období rokov 2007 – 2013; a keďže Európska investičná banka (EIB) poskytla približne 40 miliárd EUR na úvery pre MSP, ktoré v rokoch 2008 – 2011 využilo viac ako 210 000 MSP;
- N. keďže nový Program pre konkurencieschopnosť podnikov a MSP (COSME), ktorý navrhla Komisia, poskytne podnikom a MSP nástroj na poskytovanie záruk za pôžičky, čím poskytne záruky na dlhové financovanie prostredníctvom bežných pôžičiek, podriadených úverov a pôžičiek s účasťou alebo lízingu, s cieľom znížiť osobitné ťažkosti, ktorým čelia MSP pri získavaní financií na svoj rast, zabezpečí sekuritizáciu dlhových finančných portfólií MSP zameranú na mobilizáciu ďalšieho dlhového financovania pre MSP a zrealizuje sa v období rokov 2014 – 2020 s plánovaným

rozpočtom 2,5 miliardy EUR;

- O. keďže skúsenosti členských štátov s politikami pomoci a internacionalizácie MSP a mikropodnikov, ako aj inštitúcií občianskej spoločnosti (obchodné komory, združenia podnikov a podobne) predstavujú dôležitý východiskový bod pri tvorbe nových účinných a úspešných politík v tejto oblasti;
  - P. keďže politika pomoci MSP uskutočňovaná na európskej úrovni musí dopĺňať a rozvíjať existujúcu politiku, prinášať európsku hodnotu, zabráňovať duplicitám a prekryvaniu s existujúcimi programami na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a smerovať k väčšej koordinácii programov a operatívnych činností;
  - R. keďže Komisia uvádza vo svojej správe o obchodných a investičných prekážkach príklady toho, ako je prístup EÚ na trhy rozličných krajín vo svete, a to aj vrátane industrializovaných hospodárstiev a hlavných rozvíjajúcich sa hospodárstiev v rámci WTO, obmedzovaný viac rozličnými necolnými prekážkami než obchodnými clami, ktoré sa v rámci prehlbujúceho sa procesu globalizácie vo významnej miere odstraňujú; keďže pravidlá WTO zakazujú neoprávnené necolné prekážky;
  - S. keďže je potrebné, aby EÚ vždy, keď je to potrebné, podporovala a aktívne chránila svoje priemyselné odvetvia a spoločnosti, vrátane MSP, pred porušením dohodnutých pravidiel, noriem WTO a zásad zo strany jej obchodných partnerov, pričom by sa mali použiť všetky vhodné a primerané prostriedky; keďže použitie mnohostranných a dvojstranných mechanizmov urovnávania sporov a najmä nástrojov na ochranu obchodu zlučiteľných s pravidlami WTO by malo byť vyhradené ako posledná možnosť;
  - T. keďže právna neistota investícií je hlavnou prekážkou v internacionalizácii MSP, a keďže je skutočne nevyhnutné vytvoriť právny rámec s našimi obchodnými partnermi, ktorý zaručí takúto právnu istotu; keďže EÚ musí brániť záujmy európskych spoločností, najmä MSP, proti porušeniu právnej istoty investícií v krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ;
1. naliehavo vyzýva Komisiu a prípadne aj členské štáty EÚ, aby podporovali účasť MSP, a ak je to opodstatnené, účasť mikropodnikov na globálnych trhoch prostredníctvom vykonávania náležitých opatrení na ich internacionalizáciu, a najmä ich ďalšiu integráciu do jednotného trhu EÚ, vrátane jednoduchšieho prístupu ku kapitálu a pravidelne aktualizovaných informácií o obchodných príležitostiach v zahraničí, ako aj účinných nástrojov na ochranu obchodu s cieľom poskytnúť právnu ochranu pred nenáležitým dumpingom a subvenciami s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž s tretími krajinami a súčasne zaistiť ochranu ľudských, pracovných a sociálnych práv a životného prostredia v tretích krajinách;
  2. poznamenáva, že MSP taktiež čelia ťažkostiam, ktoré vyplývajú z poklesu domáceho dopytu spôsobeného hospodárskou krízou;

I. Prístup k informáciám

3. zdôrazňuje potrebu zlepšiť zhromažďovanie údajov na úrovni podnikov s cieľom zvýšiť povedomie o potrebách MMSP, vymieňať si najlepšie postupy a poskytovať týmto podnikom cielenejšiu podporu na vnútroštátnej, ako aj európskej úrovni; taktiež požaduje

pravidelnú analýzu nákladov a prínosov s cieľom posúdiť účinnosť takejto podpory s dôrazom na zvyšovanie inovačnej schopnosti a konkurencieschopnosti MMSP tak na jednotnom trhu, ako aj na globálnej úrovni;

4. zdôrazňuje, že je potrebné predovšetkým zhodnotiť situáciu s cieľom identifikovať existujúce a chýbajúce programy podpory na vnútroštátnej a európskej úrovni, aby sa predišlo prekryvaniu alebo medzerám, pričom by sa existujúci poskytovatelia služieb a stratégie podpory zapojili do spolupráce s národnými agentúrami; nabáda orgány členských štátov, aby vytvorili podobné jednotné online databázy vnútroštátnych a regionálnych zdrojov financovania;
5. zdôrazňuje potrebu vyhodnotiť dostupný trh pre rozširujúcu sa internacionalizáciu a ďalej podporovať rozvoj MSP na vnútornom trhu, pričom rozvoj MSP na vnútornom trhu treba považovať za rovnako dôležitý ako rozvoj MSP smerom do zahraničia;
6. domnieva sa, že pre konkurencieschopnosť a rast EÚ je nevyhnutné vytvoriť sieť, ktorá by bola súčasťou digitálnej platformy a ktorá by spájala vnútroštátne pracoviská vytvorené na pomoc MSP, obchodné komory, agentúry pre vývozné úvery, záujmové združenia a Komisiu s cieľom poskytnúť podnikom v EÚ, najmä vývozcom a dovozcom, presné, včasné a zrozumiteľné informácie poskytované na jednom kontaktnom mieste, aby tak mohli plne ťažiť z novej spoločnej obchodnej politiky Únie;

II. Prístup ku kapitálu

7. zdôrazňuje, že opakujúce sa ťažkosti pri získavaní kapitálu sú jedným z hlavných dôvodov, ktoré bránia MSP v internacionalizácii; vyzýva národné vlády, aby podporili MSP prostredníctvom štátom podporovaných vývozných úverov bez toho, aby sa narušila hospodárska súťaž v rámci EÚ, a aby taktiež vyčlenili dostatočné množstvo finančných prostriedkov pre MSP (napr. osobitné úvery, spolufinancovanie a rizikový kapitál), ktoré by pomohli prekonať odliv investícií a znižovanie pákového efektu bankami; zdôrazňuje, že takéto finančné prostriedky by sa mali poskytnúť MSP, ktoré už vyvážajú a ktoré môžu predložiť uskutočniteľný podnikateľský plán na zlepšenie alebo upevnenie ich existujúceho podielu na trhu a na vytváranie pracovných miest, najmä pre mladých ľudí;
8. domnieva sa, že v snahe podporiť hospodárstvo EÚ, by sa nemalo zabudnúť na podporu pre začínajúce podniky, ktoré ponúkajú inovačný tovar a služby, a pre MSP, ktoré potrebujú počiatočné investície, pokiaľ ide o ich pôsobenie na jednotnom trhu alebo pokiaľ chcú rásť prostredníctvom internacionalizácie;
9. preto vyzýva národné vlády, aby podporovali MSP tým, že okrem iného posúdia možnosť vytvorenia investičných fondov pre MSP, do ktorých by mohol investovať úspory každý občan Európskej Únie;
10. žiada, aby štátom podporované vývozné úvery dodržiavali usmernenia OECD a aby podporovali projekty spĺňajúce medzinárodné pracovné normy a normy týkajúce sa životného prostredia;
11. vyzýva, aby sa sprístupnila podpora pre MSP týkajúca sa prístupu ku kapitálu, ktorá sa určí podľa ich príslušného a konkrétneho dopytu, aby sa zabránilo univerzálnemu

prístupu; v tejto súvislosti poznamenáva, že priemyselné odvetvia v EÚ predstavujú širokú škálu podnikateľských profilov a potrieb, v ktorých sa odzrkadľuje veľkosť, štruktúra, sektor činnosti a geografická poloha MSP;

12. domnieva sa, že je naliehavo potrebná holistická stratégia pre financovanie obchodu zameraná na podporu internacionalizácie MSP; domnieva sa, že EÚ by mala aktívne presadzovať a podporovať podnety na rozvoj MSP v strategických odvetviach, najmä v prípade výrobných činností s vysokou pridanou hodnotou, ktoré ponúkajú konkurenčnú výhodu voči krajinám s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom a tiež kvalitné pracovné miesta pre európskych občanov; preto zdôrazňuje potrebu hľadať perspektívne menšinové trhu a podporovať ich rozvoj;
13. žiada Komisiu, aby preskúmala európsky trh podnikateľských anjelov a podobné trhy vo svete s cieľom poučiť sa z nich a rozšíriť spôsobilosti manažérov siete podnikateľských anjelov v EÚ; povzbudzuje banky a iné finančné inštitúcie, aby svojim zákazníkom spomedzi MSP poskytovali pravidelne aktualizované informácie o dostupných finančných nástrojoch vrátane podporných sietí pre MSP a podnikateľských anjelov; taktiež vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti poskytla príslušné informácie;
14. uznáva, že na vnútroštátnej úrovni existujú zavedené a vyskúšané systémy podpory MSP, ktoré ponúkajú prístup k vývozným úverom prostredníctvom agentúr pre vývozné úvery, a považuje za vhodné pokračovať v tejto podpore; zastáva však názor, že zo strednodobého hľadiska si stanovenie systematickej podpory vývozných úverov na úrovni EÚ spolu s vytvorením nástroja vývozu a dovozu pre MSP, ktorý by im poskytoval dodatočnú podporu prostredníctvom agentúr pre vývozné úvery na základe vnútroštátnych najlepších postupov, vyžaduje ďalšiu diskusiu; poznamenáva, že táto dodatočná podpora by mohla zahŕňať zvýhodnené a fixné úrokové sadzby, krátkodobý prevádzkový kapitál a refinancovanie, kapitálové financovanie a riešenia v oblasti obchodného poistenia;
15. upozorňuje na regulačné a právne kroky, ktoré je potrebné podniknúť s cieľom zlepšiť prístup MSP k zábezpeke, t. j.:
  - zníženie prekážok na zápis do katastra nehnuteľností (napr. zriadením úverových inštitúcií);
  - zníženie nákladov veriteľov pri vymáhaní a zvýšenie celkovej kvality finančných informácií týkajúcich sa MSP s cieľom zlepšiť ich úverovú bonitu v očiach veriteľov;
16. zdôrazňuje, že je potrebné poskytnúť MSP finančnú a technickú pomoc zameranú na prieskum trhu, projektové poradenstvo a poradenstvo v oblasti financovania vývozu, právne poradenstvo (týkajúce sa napr. únikových doložiek alebo sankcií za omeškanie, alebo platobnej neschopnosti), colné a daňové povinnosti, boj proti falšovaniu a prezentácie spoločností na veľtrhoch a akciách zameraných na vytváranie obchodných sietí (napr. s cieľom nájsť distribútorov v tretej krajine);
17. trvá na tom, že je tiež potrebné zamerať sa na odstránenie rozdielov v poskytovaní úverov pre mikropodniky; zdôrazňuje pozitívnu úlohu malých úverov, ktoré umožňujú zriadenie takýchto podnikov; znovu opakuje, že pokiaľ ide o menšinový trh, aj malé objemy priamych zahraničných investícií (PZI) môžu podniknúť základné podnikateľské iniciatívy

v oblasti vytvárania rastu a udržateľného rozvoja na miestnej úrovni (napr. rozvoj remesiel);

18. vyzýva k väčšej spolupráci verejného a súkromného sektora v poskytovaní počiatočného kapitálu a rizikového kapitálu pre MMSP v EÚ pri rozdelení podnikateľského rizika; v tomto ohľade poukazuje na pozitívnu úlohu, ktorú mikrofinančné inštitúcie a fondy sociálneho podnikania môžu zohrávať v rozvoji podnikateľských príležitostí, ktoré majú aj silné sociálne, etické a environmentálne ciele;

III. Odporúčania týkajúce sa konkrétnych opatrení

19. vyzýva k vynaloženiu úsilia na zjednodušenie podnikateľského prostredia pre MSP na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ a v úzkej spolupráci so združeniami MSP v EÚ a obchodnými komorami a priemyslom, ako aj ďalšími zainteresovanými stranami, aby sa tak podporilo odstraňovanie byrokracie a internacionalizácia MSP;
20. naliehavo žiada členské štáty, aby schválili vytvorenie jednotných podnikateľských poradenských stredísk na miestnej úrovni, ktoré by fungovali v spolupráci s podnikmi EÚ, aby tak MSP mali prístup k informáciám o možnostiach v oblasti vývozu a dovozu, existujúcich prekážkach obchodu (colných aj necolných), platných ustanoveniach o ochrane investícií a riešení sporov a konkurencii a aby tak získali poznatky o kultúrnych a ľudských postupoch na trhoch tretích krajín vo svojom vlastnom jazyku a na okamžité použitie a porozumeli im;
21. požaduje vytvorenie siete medzi MSP a veľkými európskymi spoločnosťami, ktorá umožní MSP získať výhody vyplývajúce z odborných znalostí týchto spoločností a z možností týkajúcich sa vývozu a ich schopnosti inovovať;
22. vyzýva Komisiu, aby podporovala výmeny medzi riadiacimi pracovníkmi EÚ a MSP v tretích krajinách podľa vzoru programu Erasmus pre mladých podnikateľov, ktorý v súčasnosti existuje na úrovni Európskej únie;
23. zdôrazňuje potrebu rozvíjať spoluprácu medzi európskymi MSP a podnikmi v tretích krajinách, aby sa uľahčil vstup na trh, ako aj integrácia na trhoch tretích krajín;
24. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby väčšmi zvyšovali informovanosť európskych MSP o obchodných dohodách, o ktorých sa rokuje, a o perspektívach medzinárodných investícií, ktoré sa otvárajú MSP;
25. povzbudzuje podniky v EÚ a vývozcov, aby aktívne používali nástroje na ochranu obchodu, ako sú sťažnosti týkajúce sa nariadenia o regulácii prekážok obchodu (NOP) alebo register sťažností v databáze prístupu na trh, s cieľom predložiť Komisii správu o závažných ujmach vyplývajúcich z prekážok obchodu a prípadne umožniť Komisii, aby z úradnej moci začala prešetrovanie antidumpingových a vyrovnávacích ciel, a to v úzkej spolupráci s priemyslom tak, aby sa minimalizovalo riziko odvetných opatrení;
26. domnieva sa, že účinná ochrana MSP pred nečestnými obchodnými praktikami je rovnako dôležitá ako pomoc pre MSP, ktoré majú záujem o internacionalizáciu; domnieva sa, že internacionalizácia a ochrana sú dve strany tej istej mince v procese globalizácie;

27. vyzýva Komisiu, aby pri reforme nástrojov EÚ na ochranu obchodu riadne zohľadnila zlepšený prístup MSP k antidumpingovým a antisubvenčným postupom;
28. vyzýva Komisiu, aby zapojila MSP do procesu vytvárania medzinárodných noriem (napr. ISO), pretože zmeny v regulačných režimoch priamo ovplyvňujú ich ziskovosť; trvá na tom, že zameranie na neoprávnené necolné prekážky treba považovať za jednu zo základných priorít Komisie, predovšetkým prostredníctvom harmonizácie predpisov na základe príslušných globálnych noriem;
29. vyzýva Komisiu, aby riešila tieto rozsiahle a pretrvávajúce problémy vo všetkých mnohostranných a dvojstranných obchodných dohodách, a to najmä v dohodách o voľnom obchode s priemyselnými, ako aj rozvíjajúcimi sa ekonomikami, a aby zabezpečila, že v rámci WTO sa bude necolným prekážkam obchodu venovať prinajmenšom taká pozornosť, aká sa v súčasnej dobe venuje zrušeniu cla;
30. vyjadruje nesúhlas s nedostatkom konkrétnych prostriedkov, ktoré boli poskytnuté európskym podnikom, najmä MSP, na účinný boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva; víta rozhodnutie Komisie navrhnuť revíziu smernice o uplatňovaní práv duševného vlastníctva; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zlepšili ochranu práv duševného vlastníctva vo všetkých významných mnohostranných organizáciách (Svetová obchodná organizácia, Svetová zdravotnícka organizácia, Svetová organizácia duševného vlastníctva);
31. poukazuje na to, že MSP sú zraniteľné cenovými výkyvmi; preto vyzýva Komisiu, aby aktívne pracovala na úrovni EÚ a na medzinárodných fórach, ako je napr. skupina G-20, s cieľom bojovať proti škodlivým finančným špekuláciám v oblasti potravín a surovín;
32. vyzýva Úniu, aby plne využila investičné príležitosti pre európske MSP prameniace z európskej susedskej politiky s osobitným zameraním na cezhraničné investície v krajinách východného a južného stredomorského partnerstva; zdôrazňuje, že investičné príležitosti v týchto oblastiach by mali výrazne prispieť k splňaniu sociálno-ekonomických potrieb obyvateľov príslušných krajín a podporovať udržateľný hospodársky rozvoj, užšiu regionálnu spoluprácu a regionálnu stabilitu;
33. domnieva sa, že Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť by mali rozvíjať súčinnosť v záujme ďalšieho zlepšenia obchodnej diplomacie Únie na celom svete;
34. žiada, aby EÚ vytvorila ambicióznu spoločnú priemyselnú politiku založenú na podpore výskumu a inovácií, ktorá by čerpala z inovatívnych finančných opatrení, ako sú dlhopisy na projekty, a ktorá by podporovala rozvoj MSP prostredníctvom prístupu k verejnému obstarávaniu s cieľom udržať si svoju konkurencieschopnosť voči veľkým subjektom v oblasti priemyslu a výskumu;
35. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

I. Úvod

Táto iniciatívna správa sa zameriava na malé a stredné podniky (MSP), ktoré sa zaujímajú o vývoz, dovoz a investovanie za hranicami jednotného trhu EÚ. Podľa oznámenia Európskej komisie z 9. novembra 2011 s názvom „Malý podnik, veľký svet – nové partnerstvo na pomoc MSP pri využívaní globálnych príležitostí“ sa MSP ďalej označujú ako podniky Únie, ktoré sú nezávislé od väčších podnikov a nadnárodných spoločností a ktoré sa vyznačujú tým, že majú menej ako 250 zamestnancov, ich ročný obrat nepresahuje 50 miliónov EUR a ich súvaha je nižšia alebo rovná sume 43 miliónov EUR. Európska komisia odhaduje, že na jednotnom trhu EÚ pôsobí približne 23 miliónov MSP.

MSP v EÚ vytvárajú 75 % pracovných miest v súkromnom sektore a za posledných päť rokov prispeli k vytvoreniu približne 80 % všetkých nových pracovných miest. Je však prekvapivé, že iba 25 % MSP pôsobí za štátnymi hranicami členského štátu, v ktorom boli zriadené, a len 13 % aktívne pôsobí na trhoch mimo EÚ prostredníctvom vývozu. Počet MSP zainteresovaných v oblasti priamych zahraničných investícií je tiež obmedzený.

Pri vysvetľovaní dôvodov nedostatočnej internacionalizácie MSP sa môžeme odvolať na niekoľko faktorov. Tento problém objasňujú dva kľúčové aspekty. Po prvé, MSP v EÚ čelia ťažkostiam pri získavaní informácií o zahraničných trhoch a obchode a investičných príležitostiach v zahraničí. Po druhé, viacerým MSP chýba kapitál na globálne pôsobenie, ktorý zahŕňa financovanie cezhraničných podnikateľských činností. Ako spravodajca som sa rozhodol ďalej rozpracovať tieto dva problémy a navrhnúť konkrétne opatrenia na ich prekonanie s cieľom umožniť MSP v EÚ zlepšiť ich konkurencieschopnosť vo svete, pričom sú všetky tieto opatrenia súčasťou novej obchodnej a investičnej politiky EÚ.

II. Prístup k informáciám

Podľa hodnotiacej tabuľky OECD z 19. apríla 2012 o financovaní MSP a podnikania¹, bol prístup k financovaniu spolu s informáciami o prístupe na trh jedným z najakútnejších problémov, ktorým museli MSP v prvej polovici roku 2009 čeliť. Prístup k podrobným informáciám o trhu je nepochybne jedným zo základných predpokladov úspešnej internacionalizácie. Ide o informácie týkajúce sa prehľadu o politickej situácii v cudzej krajine pôsobenia či prieskumu trhu o sociálno-ekonomických ukazovateľov trhových príležitostí vrátane osobitných charakteristík potenciálnych zákazníkov.

Pravidelne aktualizované údaje o menových kurzoch, právnej istote, pracovnom práve a v neposlednom rade o príležitostiach financovania obchodu majú pre MSP zásadný význam. Tieto činitele sú ešte dôležitejšie pre mikropodniky, najmä pokiaľ po prvýkrát vstupujú na zahraničné trhy a snažia sa určiť relevantné obchodné príležitosti. Mikropodniky majú ako najmenšie MSP k dispozícii najmenej zdrojov a vo všeobecnosti sa považujú za podniky,

---

OECD Scoreboard, 19. apríl 2012, http://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/financing-smes-and-entrepreneurship_9789264166769-en

ktoré prinášajú menší zisk ako MSP, veľké spoločnosti alebo nadnárodné spoločnosti. V ešte väčšej miere závisia od dostupnosti na mieru šitých informácií súvisiacich s podporou v oblasti rozvoja podnikania a internacionalizácie.

S cieľom zvýšiť celkové povedomie o potrebách mikropodnikov, malých a stredných podnikov (MMSP) je taktiež veľmi dôležité zlepšiť zhromažďovanie informácií a štatistických údajov o výzvach MMSP. Toto zahŕňa prístup k financovaniu internacionalizácie, ale tiež mechanizmus výmeny existujúcich odborných znalostí o možných riešeniach, ktoré môžu MMSP pomôcť prekonať problémy, ktoré existujú na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ alebo v zahraničí, najmä v rámci krajín OECD.

III. Prístup ku kapitálu

Pre MMSP, ktoré chcú aktívne pôsobiť v oblasti vývozu a dovozu, je dôležité, aby mali prístup ku kapitálu a k primeranej finančnej podpore súvisiacej s obchodom. Tento prístup je dôležitý, aj pokiaľ ide o investície na trhoch tretích krajín a posilnenie ich kapacity udržať sa na trhu napriek medzinárodnej konkurencii.

Ako spravodajca preto vítam všetky existujúce európske finančné nástroje, ako sú rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) a jeho systém mikroúverov, finančné iniciatívy Európskej investičnej banky (EIB) a Európskeho investičného fondu (EIF), možnosti na vytváranie sietí v rámci Finančného fóra pre MSP, podpora výskumu a vývoja na úrovni EÚ a v neposlednom rade opatrenia na podporu MSP v rámci Kohézneho fondu EÚ a štrukturálnych fondov. Všetky tieto opatrenia prispievajú k rozvoju a zdravému rastu podnikov v Únii. Vyjadrujem však poľutovanie nad skutočnosťou, že v oblasti priameho poskytovania finančných prostriedkov MSP sa urobilo veľmi málo, a MSP teda musia v rámci prístupu k finančným prostriedkom v členských štátoch EÚ využívať služby finančných sprostredkovateľov, akými sú napr. banky. Ďalej s poľutovaním konštatujem, že na medzinárodný obchod alebo investovanie v tretích krajinách sa osobitne zameriava len veľmi málo z uvedených programov na podporu MSP alebo žiaden z nich.

So zreteľom na uvedené skutočnosti oceňujem, že Európska komisia sa nedávno rozhodla pomôcť malým podnikom činným mimo ich členských štátov, v ktorých boli zriadené, prostredníctvom zlepšovania ich prístupu na trhy a súčasne vytvorením programu, ktorý nadväzuje na CIP, t. j. Program pre konkurencieschopnosť podnikov a MSP (COSME) na obdobie rokov 2014 – 2020. Pre tento program sa plánuje rozpočet vo výške 2,5 miliardy EUR a mohol by poskytnúť podporu, vrátane podpory internacionalizácie, približne 40 000 podnikom. Napriek tomu je však podľa môjho názoru potrebné urobiť oveľa viac s cieľom plne využiť výhody postlisabonskej obchodnej a investičnej politiky EÚ. Keďže obchod a priame zahraničné investície sú v súčasnosti vo výlučnej právomoci Únie, mal by sa klásť väčší dôraz na komplexné opatrenia v rámci spoločnej obchodnej politiky EÚ.

Z tohto dôvodu by Komisia mala zvážiť zriadenie nástroja vývozu a dovozu v EÚ (EU EXIM). Tento by mal vychádzať z existujúcej podpory financovania obchodu, ktorá je k dispozícii v niektorých členských štátoch EÚ a uskutočňovať výmenu existujúcich najlepších vnútroštátnych postupov a opatrení vládnej politiky na zlepšovanie prístupu MSP a MMSP k financovaniu. Takáto iniciatíva môže prispieť k realizácii úspešnej „stratégie úniku“ z pretrvávajúcej celosvetovej, finančnej, hospodárskej a sociálnej krízy, rovnako ako

aj prebiehajúcej krízy štátneho dlhu v eurozóne, a zároveň posilniť udržateľný rast a vytváranie pracovných miest.

Nástroj EU EXIM by mal podľa môjho názoru poskytnúť MSP, a ak je to potrebné, aj mikropodnikom, dodatočnú podporu, ktorá by sa im sprístupnila prostredníctvom agentúr členských štátov pre vývozné úvery. Na základe štátom podporovaných systémov vývozných úverov s osobitnými ustanoveniami pre vyvážajúce MSP v rôznych členských štátoch EÚ by táto dodatočná podpora v prípade potreby zahŕňala túto škálu služieb:

- zárodkový kapitál;
- osobitné úvery pre začínajúce podniky (napr. preferenčné úrokové sadzby úverov (zvýhodnené úvery) alebo fixné úvery úrokové sadzby úverov počas celej doby trvania úveru);
- krátkodobý prevádzkový kapitál a refinancovanie;
- záruky za úvery;
- vývozné záruky;
- spolufinancovanie (pomocou vlastného kapitálu podnikov alebo súkromného financovania (napr. bankový úver));
- sprostredkovanie úverov;
- rizikový kapitál a kapitálové financovanie;
- oslobodenia od dane a odklad platby dane (minimálne pre mikropodniky a začínajúce podniky);
- poradenstvo v oblasti podnikania vrátane právneho a daňového poradenstva;
- štátom podporované systémy vývozných úverov čerpajúce z najlepších postupov súčasných agentúr pre vývozné úvery v členských štátoch EÚ, ako sú napr. vývozný úver, poistenie (napr. proti devízovému riziku) a záruky za vývozné úvery (napr. na odstránenie obchodných a politických rizík platobnej neschopnosti);

Uvedené služby môžu tiež podnietiť väčšie zapojenie súkromného sektora do financovania týkajúceho sa MSP a podpory internacionalizácie, napríklad prostredníctvom krytia vývozných úverov, ktoré poskytujú súkromní poisťovatelia.

Pokiaľ ide o európske mikropodniky, možno len zdôrazniť osobitný význam ich prístupu k zárodkovému kapitálu v počiatočnej etape ich existencie, rovnako ako význam mikroúverov (mikro-pôžičiek) počas celého cyklu podniku s cieľom rozdeliť podnikateľské riziko. V tejto súvislosti sa spravodajca domnieva, že mikrofinančné inštitúcie, ako aj fond sociálneho podnikania môžu zohrávať pozitívnu úlohu v rozvoji obchodných príležitostí so silnými sociálnymi, etickými a environmentálnymi cieľmi a podporovať rast na miestnej úrovni.

Napokon je potrebné zdôrazniť, že všetky MMSP by mali využívať zjednodušené postupy vybavovania žiadostí o poskytnutie uvedených služieb a urýchlené spracovanie takýchto žiadostí s cieľom nielen ušetriť čas, ale aj čiastočne zmierniť finančné bremeno pre MMSP spojené s takýmito postupmi.

IV. Záver

Odporúčania uvedené v tejto správe sú zamerané na zlepšovanie kvality informácií dostupných pre MSP a mikropodniky, ktoré sa týkajú možnosti financovania a nástrojov

financovania obchodu a ktoré existujú na vnútroštátnej aj európskej úrovni. Očakáva sa, že MSP a mikropodniky prostredníctvom takejto pomoci prekonajú prekážky obchodu, ktoré bránia prístupu podnikov EÚ na trhy tretích krajín. Ďalej sa očakáva, že dodatočný na mieru šitý nástroj dovozu a vývozu im umožní v plnej miere využívať potenciál rastu a zamestnanosti vyplývajúci z ich internacionalizácie.

VÝSLEDEK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	6.11.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 -: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, Marielle de Sarnez, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Paul Murphy, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Henri Weber, Jan Zahradil
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Josefa Andrés Barea, Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Syed Kamall, Pablo Zalba Bidegain
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Edite Estrela, Jean-Paul Gauzès, Oldřich Vlasák